

Любица Гаргај
Ljubica Harhaj

Перли
Perle

Любица Гаргај – Ljubica Harhaj
Перли – Perle

Любица Гаргај – Ljubica Harhaj

Перли – Perle

Видаватељ – Nakladnici

Союз Русинох Републики Горватскеј – Savez Rusina Republike Hrvatske

Certis d.o.o. Cerna - Цертис д.о.о. Церна

За издавателя – Za nakladnika

Дуравка Рашљанин – Dubravka Rašljanin

Главна и одвичателна редакторка – Glavana i odgovorna urednica

Вера Зелинац – Vera Zelinac

Лекторе – Lektori

Мария Вулич – руски јазик – Marija Vulić – rusinski jezik

Андреја Магоч – горватски јазик – Andreja Magoč – hrvatski jezik

Рецензент – Recenzent

Нина Салатович – Nina Salatović

Компјутерски обробок – Računalna priprema

Друкарња Солдо Вуковар – Tiskara Soldo Vukovar

Друкарња – Tisak

Цертис д.о.о. Церна – Certis d.o.o. Cerna

Друковане помага – Tiskanje potpomaže

Совет за национални меншини Републики Горватскеј

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske

Тираж – Naklada

300 прикладніки – 300 primjeraka

ISBN 978-953-7767-35-8

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 001229630

Любица Гаргай
Ljubica Harhaj

ПЕРЛИ
PERLE

Буковар, 2024. р.
Vukovar, 2024. g.

город през час

город през час

бул то город валькей слави
але и велького гриху
бул то город престижних роботох
облечени по остатней моди
бул то город хтори думал
дзе ми конєц
нігда не препаднем

пришол час велькей терхи
вельких спокусох
велького церпеня
велького здихованя
але и велькей упартосци

не забул город
на чежки часи
не забул
ані на жертву
ані на здихованє
ані на слизи

и вимурел ше город зоз цемніци
видзвигнул ше зоз гару
рани кирвави
му не залічени цалком
але стара ше город
пребачиц
исц напредок
покалічених вилічиц
и не врацац ше
до истого гриху

grad kroz vrijeme

grad kroz vrijeme

bio je to grad velike slave
ali i velikoga grijeha
bio je to grad prestižnih poslova
obučen po posljednjoj modi
bio je to grad koji je mislio
gdje mi je kraj
nikada propasti neću

stiglo je vrijeme velikog bremena
velikih iskušenja
velikoga trpljenja
velikog uzdisanja
ali i velike upornosti

nije zaboravio grad
na teška vremena
nije zaboravio
ni na žrtvu
ni na uzdisaje
ni na suze

i izronio je grad iz tamnice
uzdigao se iz pepela
rane krvave
mu nisu skroz zaliječene
ali brine se grad
oprostiti
ići naprijed
ranjene ozdraviti
i ne vraćati se
istome grijehu

и того року

запалена швичка
и того року горела
у облаку
на кождей хижи
милого городу

слиза ше
и того року скотуляла
з ока мацери шестри дзецка
и закончала на жеми
же би вимила чувства болю
и знемиреносци

червена ружа
и того року закончала
коло билого крижа
на теметове у доліни
зоз желену траву закритей

велічезна колона людзох
и того року прешла
по уліцох милого городу
на спомин гевтим
хтори нас обегли
у одходу до вичносци

i ove godine

zapaljena svijeća
i ove godine je gorjela
u prozoru
svake kuće
dragoga grada

suza se
i ove godine skotrljala
iz oka majke sestre djeteta
i završila na zemlji
da bi isprala osjećaj boli
i uznemirenosti

crvena ruža
i ove je godine završila
pored bijelog križa
na groblju u dolini
sa zelenom travom prekritom

veličanstvena kolona ljudi
i ove godine je prošla
ulicama dragoga grada
na spomen onima
koji su nas pretekli
u odlasku u vječnost

остатні дні

остатні дні
треба ше зберац
одходзиц
цо положиц до мешка
цали живот би до мешка положиц
и исц

пойсц би до судешеда
опитац ше
кадзи вони иду
тримац би ше людзох
же биш не заблукал

около белава пучина
и густа цмота
и челядз
над хтору ше
и мешац розплакал

людзе рушели
створела ше колона
колона витрапених целох
озбільних тварох
и моцного духа
без страху
зочена зоз вичносцу

posljednji dani

posljednji dani
treba se spremati
odlaziti
što staviti u vrećicu
cijeli život u vrećicu staviti
i ići

otići kod susjeda
pitati
kamo oni idu
držati se ljudi
da se ne bi zalutalo

okolo plava pučina
i gusta tama
i čeljad
nad kojom je
i mjesec zaplakao

ljudi su krenuli
stvorila se kolona
kolona izmučenih tijela
ozbiljnih lica
i moćnoga duha
bez straha
suočena s vječnošću

примирє

ешеньске рано
слунко ошвицело город
штреляне стануло
людзе вишли зоз пиньвицох
умиц ше и дацо
пробовац найсц за поєсц

счиснута душа як песц
и того дня
не отверала свойо пальци
але твардо крачала напредок
минуто за минуто
не знаюци кеди придзе остатня
дакому скорей
дакому познейше
нигда ше не зна
и добре же ше не зна

коло поладня
поньвица ознова була
найбезпечнейше место
у ней од страху
и миши скинчали
и з тей нагоди
од людзох не сцекали

пре кратки днї
ноц швидко пришла
заджобуюци до думкох недовиріє
до ище єдного примиря

primirje

jesensko jutro
sunce je obasjalo grad
pucanje je stalo
ljudi su izašli iz podruma
umiti se i nešto
probati naći za pojesti

stisnuta duša kao pest
i toga dana
nije otvorila svoje prste
nego je čvrsto koračala naprijed
minutu za minutom
ne znajući kada će doći posljednja
nekome prije
nekome kasnije
nikada se ne zna
i dobro je da se ne zna

oko podne
podrum je opet bio
najsigurnije mjesto
u njemu od straha
i miševi su cvilili
i u toj prilici
od ljudi nisu bježali

zbog kratkih dana
noć je brzo došla
zabadajući u misli nepovjerenje
u još jedno primirje

сама сом

сама сом
сама зоз собу
тебе нет
родзини нет
сушедох нет
ту и там
дахто наидзе поздравкац
або гледац цигаретлу

сама сом
и тей ноци
вимодлела сом
оченаш богородице
и вирую
так як знам
од молитвох ми ніч друге
на розум не приходзи

сама сом
не боїм ше
не боїм ше за себе
боїм ше за тебе
тебе хтори ши дзешка
у цмей ноци
зоз главу у торби

почало ше розвидняц
а сон на мне забул
лем ти не хтори ши
зоз раншима зарями слунка
вошол до хижи
облапел ме и гварел
же шицко будзе добре
гоч ши до того
ані сам не верел

sama sam

sama sam
sama sa sobom
tebe nema
rodbine nema
susjeda nema
tu i tamo
netko naiđe pozdraviti
ili cigaretu tražiti

sama sam
i ove noći
izmolila sam
očenaš zdravo marijo
i vjervanje
tako kako znam
od molitava mi ništa drugo
u pamet ne dolazi

sama sam
ne bojim se
ne bojim se za sebe
bojim se za tebe
tebe koji si negdje
u tamnoj noći
s glavom u torbi

počelo je svitati
a san je na mene zaboravio
samo ne ti koji si
s jutarnjim zrakama sunca
ušao u sobu
zagrlio me i rekao
da će sve biti dobro
iako u to
ni sam nisi vjerovao

стало ше єдного дня у вуковаре

стало ше єдного дня у вуковаре
не не можем о тим

не можем о тим
анї думац
анї писац
анї плакац
душа вичерпана
празна

не можем ше на то здогадовац
превельо болю
превельо жалю
превельо страху
превельо креви
превельки рани
дзешка глібоко записани

чи их дорушовац
чи не
чи ше здогадовац
чи пробовац забуц

хто их залічи
хто випише нову историю
у твоєй и моєй души
у твоїх и моїх ранах
хтори ище вше кирвави и чежки
хтори ище вше боля
не мержа
але боля

dogodilo se jednoga dana u vukovaru

dogodilo se jednoga dana u vukovaru
ne ne mogu o tome

ne mogu o tome
ni misliti
ni pisati
ni plakati
duša je iscrpljena
prazna

ne mogu se toga sjećati
previše boli
previše žalosti
previše straha
previše krvi
prevelike rane
negdje duboko zapisane

doticati li ih
ili ne
sjećati li se
ili probati zaboraviti

tko će ih zaliječiti
tko će ispisati novu povijest
u tvojoj i mojoj duši
u tvojim i mojim ranama
koje su još krvave i teške
koje još uvijek bole
ne mrze
ali bole

гей то прешлосц
най прешлосц остане у прешлосци
а терашньосц най ліча
слова потіхи мирносци
слова хтори ище не вигварени
але записани
записани глібоко
у твоєй и моєй души

da to je prošlost
neka prošlost ostane u prošlosti
a sadašnjost neka liječe
riječi utjehe mirnoće
riječi koje još nisu izgovorene
ali upisane
upisane duboko
u tvojoj i mojoj duši

час одходу

глава долу
погляд патри до жеми
одцагнуте цело
мертвого вояка
до блата
одручени чижми
у ярку стоя
ліва на правим
а права
на лівим боку
и небо ше
якошик зацмело
а птички уж давно
забули свою шпиванку
миши ше скрили
до дзири
диргоняци
скинчаці
од страху

побида страцела
гвизди престали швициц
ноц достала праву цмоту
цмоту хтора гледа
руку цо ю будзе водзиц
цмоту хтора
непреривно цма
и густа
ягод молга
хтора ше уцагуе
аж до косцох
и ише вещей од того

vrijeme odlaska

glava dolje
pogled gleda u zemlju
odvučeno tijelo
mrtvog vojnika
u blato
odbačene čizme
u jarku stoje
lijeva na desnoj
a desna
na lijevoj strani
i nebo se
nekako zatamnilo
a ptičice su već davno
zaboravile svoju pjesmu
miševi su se sakrili
u rupe
drhteći
i cvileći
od straha

pobjeda je izgubila
zvijezde su prestale sjati
noć je dobila pravu tminu
tminu koja traži
ruku vodilju
tminu koja je
neprekidno tamna
i gusta
kao magla
koja se uvlači
čak u kosti
i više od toga

глава долу
очи патра до жеми
руки на хрибце

мойому милому
час пойсц
до вичносци

glava dolje
oči gledaju u zemlju
ruke na leđima

mojemu dragom
vrijeme je poći
u vječnost

У цмоти

Клянка ше помкла
дзвери зашкрипали,
вояково чижми
сциха приходзели.

Цмота була велька,
а страх ище векши,
по тей чарней ноци
кадзи чижми прешли.

Злекла ше дзивочка
у пиньвици жимней,
тераз є широтка
у тей хижи велькей.

Шицко було добре
кед ше лампу зашвицело,
пришол брат зоз пункту
прето вошол шмело,

бо праве тей ноци
меней ше штреляло,
шестричку облапел
та ше заплакало.

U tami

Kvaka se pomaknula,
vrata su zaškripjela,
vojnike su čizme
lagano su prilazile.

Tama je bila velika
a strah još i veći,
kud su čizme prošle
po toj crnoj noći.

Uplašila se djevojčica
u podrumu hladnom,
sad je već siročić
u toj kući mračnoj.

Sve je bilo dobro
kad je lampu upalio,
došao je brat s punkta
zato je i ušao smjelo,

jer se ove noći
puno manje pucalo,
sestricu je zagrlio
pa se zaplakalo.

яки вельки**ВОЯЦКИ ЧИЖМИ**

цо то за бешеда
там за углом
дзе крачаю
крочаі у чижмх
дзе забиваю гвозди
до рукох и ногох
дзе коруную главу
зоз церньом и
преджобую шерцо
же би вичурели крив и вода

тоти чежки
вояцки чижми
крачаю и нешка
гледаюци кого би прелігли
кому би боль задали
кому би и нешка
до шерца джобали

най лем иду зоз краю
и най попадаю
у глібокей дзири
занавше биваю
най ше не виграбу
там дзе слунко швици
дзе ніяки цині
на шерцу
и души
дзе лем бистре
бистре швицаце око
з поглядом
до Непреходного

kako je velik**vojničke čizme**

što je za besjeda
tamo iza ugla
gdje stupaju
koraci čizama
gdje zabijaju čavle
u ruke i noge
gdje krune glavu
trnjem i
probadaju srce
da bi iscurila krv i voda

te teške
vojničke čizme
koračaju i danas
tražeći koga bi proždrla
kome bi bol zadale
kome bi i danas
srce probadale

neka odu iz kraja
i neka popadaju
u dubokoj jami
navijek prebivaju
neka ne ispužu
tamo gdje sunce sjaji
gdje nema sjene
na srcu
i duši
gdje je samo bistro
bistro sjajno oko
s pogledom
u Neproslaznog

жадам припадац Тебе

жадам припадац
лем Тебе
нікому другому
ані себе
лем Тебе

знам же сом
досц часто
леніва забудліва
незацикавена
з поглядом на други бок
вельо раз
нероздумана
и гришна
далеко и од себе
але заш лем
жадам припадац
лем Тебе

модлім це
пробач ми
мойо залюбеносци
з часу на час
и одсутносци
одсутносци души
хтора жада буц
привязана лем за Тебе
вистатого цела
хторе часто
дума лем на себе
и теди забува на Тебе

želim pripadati Tebi

želim pripadati
samo Tebi
nikome drugome
ni sebi
samo Tebi

znam da sam
dosta često
lijena zaboravna
pasivna
s pogledom na drugu stranu
puno puta
nepromišljena
i grešna
daleko i sama sebi
ali ipak
želim pripadati
samo Tebi

molim te
oprosti mi
moje zaljubljenosti
s vremena na vrijeme
i odsutnosti
odsutnosti duše
koja želi biti
privezana samo za Tebe
umornoga tijela
koje često
misli samo na sebe
i zaboravlja tada Tebe

модлім це
пробач ми залюбеносци
до того швета
и шицкогo гевтого
цо думам же ме у нїм
чека

пробач одходи
на други драги
хтори не водза
гу Тебе
и вец моя душа
часто знемирена одцудзена
до дзири руцена
ти теди гвариш
док придзеш гу себе
врац ше
бо я чекам тебе

molim te
oprosti mi zaljubljenosti
u ovaj svijet
i sve ono
što mislim da me u njemu
čeka

oprosti odlaske
da druge pute
koji ne vode
k Tebi
i onda je moja duša
često uznemirena otuđena
u jamu bačena
tada ti veliš
kad spoznaš sebe
vrati se
jer ja čekam tebe

жадам славиц

жадам славиц
твойо святе мено
Господи понад войска
Господи хтори ши
победзел шмерц
хтори ши умар
за мнє
на хресту

жадам славиц
твойо святе мено
велїчац
твою живу присутносц
у твоей церкви
твою живу присутносц
у швецє
твою живу присутносц
у моїм шерцу

Господи
як жадам славиц
и хвалїц
твойо воздзвигнуте мено
од тераз
и до вичносци

želim slaviti

želim slaviti
tvoje sveto ime
Gospodine nad vojskama
Gospodine koji si
pobijedio smrt
koji si umro
za mene
na križu

želim slaviti
tvoje sveto ime
veličati
tvoju živu prisutnost
u tvojoj crkvi
tvoju živu prisutnost
u svijetu
tvoju živu prisutnost
u momu srcu

Gospodine
kako želim slaviti
i hvaliti
tvoje dično ime
od sad
i do vijeka

кед бизме знали

кед бизме знали
цо нас на драги обчекуе
можебуц бизме нігда
ані не рушели

кед бизме знали
як будзе випатрац
тото цо у живоце гледаме
можебуц бизме нігда
ані не гледали

кед би мойо шерцо сцело
буц лем при тебе
дзе би були други
хторим сом потребна
у несебичносци тиж
давац себе

дзе надія
дзе гевто цо гледаме
кадзи ми то крачаме
и чи ше дакеди
едно другому висповедаме

гей
длугока тота драга
по хторей дрингаме
а заш лем на остатку
закончи там дзешка
на початку

kad bismo znali

kad bismo znali
što nas na putu očekuje
vjerojatno ne bismo
ni krenuli

kad bismo znali
kako će izgledati
to što u životu tražimo
možda ne bismo nikada
ni tražili

kad bi moje srce htjelo
biti samo uz tebe
gdje bi bili drugi
kojima sam potrebna
u nesebičnosti isto
davati sebe

gdje je nada
gdje je ono za čim tragamo
kuda mi to koračamo
i hoće li doći čas da se
jedno drugome ispovijedimo

da
dug je to put
po kojem kaskamo
a opet ćemo naposljetku
završiti tamo negdje
na početku

остаток тужемски
гледац зосцеме
и шкинтац будземе
зоз свою немоцу запануеме
але моцни Гевтот
хтори нас вше подзвигуе
трима на своей дланї
и гу себе зволуе

ostatak ovozemaljski
tražit ćemo
i šepat ćemo
svojom nemoći zavladat ćemo
ali moćan je Onaj
koji nas uvijek podiže
drži na svome dlanu
i k sebi poziva

ВИЛІЯ НА ВАЛАЛЄ

шніг залєтує
жимно
замарзнути носи
гледаю дакус цеплоти
у яшелькох
на слами
дзецочко шпи

коляди по валалє
по ноци цмей
одгукую
сциха
и гласно
дзеци
колядую
винчую

ципелка ше на ляду
ошлісла
моцна оцова рука
притримала
слизох не було

веселе шпиванє
зацихло
годзину
по саночним

прєшла ище єдна
вилія на валалє

badnjak na selu

sniježi
hladno je
smrznuti nosići
traže malo topline
u jasicama
na slamici
djetešce spava

koleda po selu
u noći tamnoj
odjekuju
tiho
i glasno
djeca
koledaju
božić najavljuju

cipelica se na ledu
okliznula
čvrsta očeva ruka
je pridržala
suza nije bilo

veseli pjev
utihnu
sat poslije
ponoćke

prošao je još jedan
badnjak na selu

нє старай ше

кед ци ше живот
цалком пременї
кед вецей нє познаш
самого себе
кед ци ше душа роздзера
у непознатих прєстранствох
власного я
пришол час пременки
пришол час спокуси
пришол час
велького чиряня
до непознатих обставинох
каждодньовосци

застань дакус
посвидом себе
час преходзи
нє обрацай ше
дзвигнї главу
руш шмело
можебуц крочиш
до празного
можебуц и препаднєш
але вше єст Єден хтори
дума на тебе
єст вше хто це притримує
або и ноши на своїх плєцох
Гевтот хтори це
на дланьох своїх
нарисовал

ne brini

kad ti se život
posve izmijeni
kada više ne poznaješ
samoga sebe
kada ti se duša razdire
u nepoznatim prostranstvima
osobnog ja
stiglo je vrijeme promjena
stiglo je vrijeme kušnje
stiglo je vrijeme
velikog uranjanja
u nepoznate prilike
svakodnevice

zastani malo
osvijesti si
vrijeme prolazi
ne okreći se
digni glavu
kreni smjelo
možda ćeš zakoračiti
u prazno
možda i propadneš
ali uvijek ima Jedan koji
misli na tebe
ima uvijek tko te pridržava
ili čak i nosi na svojim ramenima
Onaj koji te je
u dlanove svoje
urezao

одход гу добрим людзom

позберам свойо ствари
и пойдзем
пайдзем там
дзе ме обчекую
там дзе ме щиро
прывитаю

зобуем ше на уходзе
и прежегнам
пред слику
Пресвятей Богородици
хтора ту на
тим месце
як ясне слункo
швици

поздравкам
так як нас учели
кед зме були мали
Слава Исусу Христу
так зме теди
едни другим
здравкали

odlazak dobrim ljudima

skupit ću svoje stvari
i otići
otići tamo
gdje će me očekivati
tamo gdje će me rado
pozdraviti

izut ću se na ulazu
i prekrižiti
pred slikom
Presvete Bogorodice
koja tu
na tom mjestu
svijetli
kao sunce

pozdravit ću
kako su nas učili
kad smo bili mali
hvaljen Isus
tako smo tada
jedni druge
pozdravljali

а вецка
кед з того места
одходзиц будзем
повем вам
збогом
збогом добри людзе
най вас благослов Божи
провадзи
вшадзи
кадзи лем з ногу крочице
най вам будзе
благословене
вашо каждодньове жице

a onda
kada s tog mjesta
budem odlazila
reći ću vam
zbogom
zbogom dobri ljudi
neka vas Božji blagoslov
posvuda
prati
gdje god nogom kročite
neka vam bude
blagoslovljeno
vaše svakodnevno žiće

паломнікі

кирбай
лепше повесц вашар
цукровнікі
конікі шерца
медовнікі бависка
цукрова волна
пиво соки чевапи
як на вашаре
лем хиби музыка

нука цихосц
паломнікі на колэнох
обход коло олтару
у цихосци кажде
у своіх думкох
у своіх молитвох

пришли зме гу це Мамо
же биш нас погласкала
же биш нам надію дала
же биш нас за руку влапела
и поцешела

спокуси прейду
а вира остане
вира хтора божи дарунок
за тэрашньоц
за вичноц

hodočasnici

kirbaj
bolje rečeno vašar
slatke lepinjice
konjići srca
medenjaci igračke
šećerna vuna
pivo sokovi čevapi
kao na vašaru
samo glazba nedostaje

unutra tišina
hodočasnici na koljenima
obilazak oko oltara
svatko je u tišini
u svojim mislima
u svojim molitvama

došli smo k tebi Majko
da bi nas pomilovala
da bi nam nadu dala
da bi nas za ruku uhvatila
i utješila

kušnje će proći
a vjera ostati
vjera koja je božji dar
za sadašnjost
za vječnost

Ти ме вше розумела

нігда не забудзем
Твойо розширени руки
Твой ошмих
Твойо ніжни слова
хтори ши часто
вигваряла

нігда не забудзем
кед ми було чежко
як ши ме вше
вислухала
свой мацерински
благослов дала
на каждой капури
ме привитала

кед було жалошне
и теди ши
красни приступ
гу мне мала
ніга не забудзем
як ши ме ніжно
гласкала

док сом жива
дзековац ци будзем
бо ши вше Мац права
була и остала
та даровала
зоз гевтим
цо сом ні зоз чим

Ti si me uvijek razumjela

nikad neću zaboraviti
Tvoje raširene ruke
Tvoj osmijeh
Tvoje nježne riječi
koje si često
izgovarala

nikada neću zaboraviti
kad mi je bilo teško
kako si me uvijek
saslušala
svoj majčinski
blagoslov mi dala
na svakom ulazu
tvoju dobrodošlicu bih imala

kada je bilo tužno
i tada si
lijep pristup
prema meni imala
nikada neću zaboraviti
kako si me nježno
milovala

dok sam živa
zahvalna ću ti biti
jer ti si Majka prava
bila i ostala
te darivala
onim
što nisam ničim

не заслужела
напротив
наисце сом вельо
вельо гришела

Ти була вше ту
за мене
же биш ме облапела
чи я то сцела
чи не сцела
бо ме Ти єдина вше
розумела

zaslužila
naprotiv
baš sam puno
puno griješila

Ti si uvijek bila tu
za mene
da bi me zagrlila
htjela li ja to
ili ne htjela
jer si me ti jedina
razumjela

ЯКИ ВЕЛЬКИ

яки вельки
наш Господ Исуе Христос
прави бог
и прави человек
яки вельки
и чудесни його діла
яки вельки
и чудесни його слова
слова хтори виздравюю душу
виздравюю рани
подзвигую шицко
цо спадло

любов
любов щира
любов права
любов здрава
любов хтора люби

о Господи мой
яки чудесни діла твое
и нешка
и вше буду гевтим
хтори ше отворя
твоей милосци
твоім даром
и порихтано поведза
гей
ту сом Господи
отверам ци дзвери
дзвери своего шерца
насель ше у мне

kako je velik

kako je velik
naš Gospodin Isus Krist
pravi bog
i pravi čovjek
kako su velika
i čudesna njegova djela
kako su velike
i čudesne njegove riječi
riječi koje ozdravljaju dušu
liječe rane
podižu sve
što je palo

ljubav
ljubav nehinjena
ljubav prava
ljubav zdrava
ljubav koja ljubi

o Gospodine moj
kako su čudesna djela tvoja
i danas
i uvijek će biti onima
koji se otvore
tvojim milosti
tvojim darovima
i spremno reknu
da
evo me Gospodine
otvaram ti vrata
vrata svojega srca
nastani se u meni

жий у мене
преслав ше у мене
и дай най можем
каждодньово
умерац себе
а жиц Господи тебе

živi u meni
proslavi se u meni
i daj da mogu
svakodnevno
umirati sebi
a živjeti Gospodine tebi

чловекова єшень**дакедишні кирбаї**

медовніки
бабки коніки шерца
зоз жвератком на штредку
як дзеци зме барз любели
куповали их под шатрами
на кирбайох
на хтори зме ходзели

под шатрами було
вшеліяки лакотки
бависка и прикраски
на хтори ше ми дзеци
припатрали
и нераз дацо жадали
а вец то и оплакали

на кирбаї ше не ишло
лем пре госцину
лебо обисц родзину
найзначнейше було
пойсц до церкви
на службу божу
виповедац ше
помодліц
обисц коло церкви
и вшеліяк почитац
кельо було паноцох
(бо то ше дома баби перше питали)
и чувствовац же то перша
и главна часц кибая

čovjekova jesen

nekadašnji kirbaji

medenjaci
lutkice konjići srca
s ogledalcem na sredini
kao djeca jako smo voljeli
kupovali ih pod šatorima
na kirbajima
na koje smo išli

pod šatorima je bilo
svakakvih poslastica
igračaka i nakita
koje smo mi djeca
promatrali
i ne jednom nešto željeli
a to onda i oplakali

na kirbaje se nije išlo
samo na gozbu
ili obići rodbinu
najvažnije je bilo
ići u crkvu
na svetu misu
ispovjediti se
pomoliti
obići oko crkve
i svakako izbrojiti
koliko je svećenika bilo
(jer su kod kuće bake prvo to pitale)
i osjećati da je to prvi
i glavni dio kirbaja

дакедишні кирбаї
у здогадованьох записани
по руских валалох
шором поскладани
а церковни патроне
до помоци приволовани

nekadašnji kirbaji
u sjećanjima zapisani
po rusinskim selima
redom poredani
a crkveni patroni
u pomoć prizvani

два любви

злецела герлічка
на дражку
по хторей
преходзели млодыта
млоди зоз двома дружками
а млода з дружбами
за німа ишла
процесия оквицена
зоз вишиванима ручніками

гудаци на концу
на самим концу грали
а свашки скорей того
свойо писні у доме млодей
одшпивали

герлічка зоз дражки
вилецела на конарик ореха
и зоз своїм поглядом
випровадзала веселе дружтво

веселе дружтво
хторе ше помали
кroach по kroach
приблiжовало
гу церкви

герлічка загуркотала
и з ореха прелецела
на черешню
зоз черешні
одлецела
на желену пажицу

dvije ljubavi

sletjela je grlica
na stazicu
po kojoj
su prolazili mladenci
mladoženja s dvije djeveruše
a mlada s pozivačima
iza njih je išla
procesija ukrašena
vezenim ručnicima

svirači na začelju
na samom su začelju svirali
a svadbene su pjevačice prije toga
svoje pjesme u domu mlade
otpjevale

grlica sa stazice
uzletjela je na grančicu oraha
i svojim pogledom je
ispraćala veselo društvo

veselo društvo
koje se polako
korak po korak
crkvi
približavalo

grlica je zagugutala
i s oraha preletjela
na trešnju
s trešnje
je odletjela
na zelenu livadu

на поточок
напиц ше
швижей води

там ю чекал ей мили
хтори з далекого краю
ледво нашол драгу
гу поточку
гу бистрей води
гу милей своєї
хтора го днями
обчековала

чи ище дакеди
през валал
прейдзе свадзедна процесия
пешо
кroach по kroach
у вишиваних ручнікох
чи ше лем два
страцени герлічки
найду при чечуцей води
на желеней пажици
валала милого

na potočić
napiti se
svježe vode

tamo ju je čekao njen dragi
koji je iz daleka
jedva našao put
k potočiću
k bistroj vodi
k svojoj dragoj
koja ga je danima
iščekivala

hoće li ikada više
kroz selo
proći svadbena povorka
pješice
korak po korak
u vezenim ručnicima
ili će se samo dvije
izgubljene grlice
naći kraj tekuće vode
na zelenoj livadi
sela dragoga

змарзнути думки

якошик здалека
ягда ше прицагли думки
и таке
ягда ше чує писк
зоз гайзибанскей драги
таке як кед би ше сцело зограц
змарзнути думки
прешлого
незабутого часу

можебуц би
и нашо ютрейши
або поютрейши думки
були застарани
пре тото цо уж прешло
тото цо ше не витворело
жадаюци же би ше
за живота витворело

най ше витворя
шицки жаданя
будуцих генерацийох
хтори през нашо часи
лем пребегли
и зограла свойо боляци
змарзнути думки
маловирносци
и преходносци

zaleđene misli

nekako izdaleka
kao da su se dovukle misli
i tako
kao da se čuje zvižduk
s pruge
tako kao kad bi se htjelo zagrijati
zaleđene misli
prošlog
nezaboravljenog vremena

možda bi
i naše sutrašnje
ili prekosutrašnje misli
bile zabrinute
zbog onoga što je prošlo
što se nije ostvarilo
želeći da bi se
za života ostvarilo

neka se ostvare
sve želje
budućih generacija
koje su kroz naše vrijeme
samo protrčale
i ugrijale svoje bolne
zaleđene misli
malovjernosti
i prolaznosti

мирица

мирица
полна з кукурицу
на дворе розбита
попонагляли сушеди
кукурицу позберац
але птички
були швидши
та ю поджубали

можебуц
дакеди подумаш
же не значни
чувства
хтори чувствуєш
же не значне
церпене
хторе церпиш
же не значни
твойо думки
цо блукаю
по прешлосци

мирица
и нешка розбита
празна
на дворе лежи
а сушеди розошати
ягод зарна
по цалим швеце
лем ше птички
жадаю насициц
зоз розсипаней кукурици

oborak

oborak
pun kukuruza
na dvorištu razbijen
požuriše susjedi
kukuruz skupiti
ali ptičice
bile su brže
te ga pozobale

možda
ponekad pomisliš
da nisu bitni
osjećaji
koje osjećaš
da nije bitno
trpljenje
koje trpiš
da nisu bitne
tvoje misli
što lutaju
po prošlosti

oborak
i danas razbijen
prazan
na dvorištu čami
a susjedi su raspršeni
ko zrnje
po cijelom svijetu
samo ptičice
se žele nasititi
kukuruza rasutog

*oborak – drvena posuda za zrnevlje

останьме там дзе зме

знам же ши
пришол нешка
лем же биш длобал
до мойого шерца
заривал свойо слова
там дзе би не требало
бо думаш же ши
наймудрейши на швецe

едного дня
док витор роздувал
лісце вшеліяких фарбох
по жеми
и бабки були поруцани
до кута
едней хижи
а други бависка
порозруцовани по дворе
однесли це ноги
и не огляднул ши ше

чаривни дні
були пред нами
а ти их зохабел
и пошол без слова

чи маш право
тераз дацо повесц

непорозуменє було
и остало
чаривни дні
нігда не пришли

ostanimo gdje jesmo

znam da si
danas stigao
smo da bi zabadao
u moje srce
bockao svojim riječima
tamo gdje i ne bi trebao
jer misliš da si
najpametniji na svijetu

jednoga dana
dok je vjetar raznosio
lišće svakojakih boja
po zemlji
i lutke bile pobacane
u kut
jedne sobe
a druge igračke
razbacane po dvorištu
odnijele su te noge
i nisi se okretao

čarobni dani
bili su pred nama
a ti si ih ostavio
i otišao bez riječi

imaš li pravo
išta govoriti sada

nerazumijevanje je bilo
i ostalo
čarobni dani
nikada ne stigoše

зисцела ше лѣм
сирова стварносц

тегаз
кед заходзи слунко
и вечар почина
останьме там дзе зме
нач вичерповац
зоз прешлосци
свойо
и цудзи болї

dogodila se samo
surova stvarnost

sada
kad sunce zalazi
i počinje večer
ostanimo gdje jesmo
zbog čega crpiti
iz prošlosti
svoje
i tuđe boli

ТОПОЛІ

пахняци поля
зоз пипиньом оквицени
занавше дзешка
у памятокх скрити
а дзивче у билей сукенки
весело бежи за мотилями
и шпива шпиванку
цо ю мац научела
власи ей розпущени пирхаю
на пополадньовим витрику
закукуюци под кажди камень любипитлівосци

високи тополі
на уходзе до валалу
загойсали зоз своїма конарами
як кед би дзивче привитовали гуторяци
веселе най будзе
твойо дзецинство
навше остань
розбавене дзивче у души
нігда не забудз свой валал
и нас хтори зме ци хладок давали
през дні горуци

jablanovi

mirisna polja
crvenim makovima okićena
zauvijek su negdje
u sjećanjima skrivena
a djevojčica u bijeloj haljinici
veslo trči za leptirima
i pjeva pjesmu
koju ju je majka naučila
kosa joj raspuštena leprša
na poslijepodnevnom vjetriću
zavirujući pod svaki kamen
znatiželje

visoki jablanovi
na ulazu u selo
zanjihali su svojim granama
kao da djevojčicu pozdravljaju govoreći
veselo neka bude
tvoje djetinjstvo
zauvijek ostani
razigrana djevojčica u duši
nikada ne zaboravi svoje selo
i nas koji smo ti hlad pružali
tokom dana vrućih

ЦО ТО ЗА СОН

цо то за сон
цо приходзи на очи
додня рано
кед з вичерпаней души
на молгових кридлох
вилетли остатні стишки поети
на остатней карфи свайого писаня
прескочел и першу гарадичу
застановяци ше на поверхносци
малого места
хторе зоз пирком сцел описац
а вец ознова ше врациц
до ешені своей младосци
кед забул на шицко
о чим шніл
и пожадал ознова буц
на початку дзецинства

цо то за сон
цо приходзи на очи
додня рано
кед ше стараш о мне
и же уж мушиш стануц
а вец це звлада
твоя нещешліва судьба
и не можеш ше од ней одтаргнуц
без огляду на сцелосц
и на любов
и на младосц
хтора у петох за тобу остала

и док поета пише стишки
пред сном

što je to za san

što je to za san
što dolazi
u zoru
kad su iz iscrpljene duše
na maglovitim krilima
izletjeli posljednji stihovi pjesnika
na posljednjoj prečki svoga pisanja
preskočio je i prvu stepenicu
zaustavivši se na površini
maloga mjesta
koje je perom htio opisati
a onda se ponovo vratiti
u jesen svoje mladosti
kad je zaboravio na sve
o čemu je sanjao
i poželio iznova biti
na početku djetinjstva

što je to za san
što dolazi na oči
u zoru
kad se brineš o meni
i kad već trebaš ustati
a onda te svlada
tvoja nesretna sudbina
i ne možeš joj se izmigoljiti
bez obzira na tvoje htijenje
i na ljubav
i na mladost
koja je u petama ostala iza tebe

i dok pjesnik piše pjesme
prije sna

ти праве ставаш
и роздмуєш
чи справди вообщє требало спац
чи лєм предлужиц
кroach по kroach
пpеходзиц по пустих улїцох
свойого малженства
з нєпреривним роздумованьом
о билим платну
на хторим виписани
стишки остареного поети

ti upravo ustaješ
i razmišljaš
je li uopće trebalo spavati
ili samo nastaviti
korak po korak
prolaziti po pustim ulicama
svojega braka
neprestano razmišljajući
o bijelom platnu
na kojem su ispisani
stihovi ostarjelog pjesnika

червено-желена смужка

попонагляй пойсц
док ци ше не зобую ципели
прескоч прејг мурика
док ше не запалело шветло
роздуй огонь
док дим ище не давяци
посцерай слизу
док є ище у оку
најдз товариша
док є едноставни
мудросци розкаж
най це провадзи
и допровадзи
по центер
твоєй уваги

смутна твар
правого товариша
забліщи од щесца
кед увидзи
же твојо довирие
правдиве

малюнки намальовани
зоз довирийом
буду вше хасновити

червено-желена смужка
укаже драгу каждому
хтори ше не скрива
и не поцерпа
пред циньом фантазиї
и билей мриї празновиря
закопаней до души прешлосци

crveno-zelena crtica

požuri poći
dok tok ti se cipele ne izuju
preskoči preko zida
dok se svjetlo nije upalilo
raspiri vatru
dok dim još nije zagušujući
obriši suzu
dok je još u oku
pronađi prijatelja
dok je jednostavan
mudrosti naredi
da te prati
i doprati
u centar
tvoje pažnje

tužno lice
pravoga prijatelja
zablistat će od sreće
kad ugleda
da je tvoje povjerenje
istinito

slike naslikane
s povjerenjem
bit će uvijek korisne

crveno-zelena crtica
pokazat će put svakome
koji se ne skriva
i ne strepi
pred sjenom fantazije
i bijele mašte praznovjerja
zakopane u duše prošlosti

ЧЛОВЕКОВА ЄШЕНЬ

цихосц сцела
спреведнуц машини
машини хтори
на драже гурча
забуваюци огляднуц ше
закукнуц
чи дакому
не завадзаю

кед колена подрапани
и шерцо кед зармуцене
вещка цело якошик церпи
церпи цале
а не лем його една часц

попалени чуточки
на штред двора
розруцани
дзиви гуски одлецели
ешень давно при концу
непозберани плоди
гнію на полю
розплакани

баюси нашмеяного человека
закруцени до полукругу
високо гу очом
дзвигнути забули
же ешень каждому
приноши змиреносц
блізке умеране

čovjekova jesen

tišina je htjela
prevariti strojeve
strojeve koji
na ulici buče
zaboravljajući obazreti se
zaviriti
je li nekome
smetaju

kad su koljena izguljena
i srce kad je tužno
onda tijelo nekako trpi
trpi cijelo
a ne samo jedan njegov dio

nagorijeli sitni klipovi kukuruza
na sredini su dvorišta
razbacani
divlje guske su odletjele
jesen je davno pri kraju
nepobrani plodovi
gnjiju na polju
rasplakani

brkovi nasmijanog čovjeka
svinuti u polukrug
visoko k očima
dignuti zaboravili su
da jesen svakome
donosi smiraj
blizinu umiranja

перли**без огляду**

без огляду
на тварди слова
филмскей диви
хтора праве закончала
свою бешеду роздумуюци
о преобратових стварох
прешлосци и терашньосци

без огляду
на пискаци глас
пегавого хлапца
хтори преходзел
през улічку
докричуюци ше
зоз другима дзецми
з другога боку улічки

без огляду
на мачку и пса
хтори ше барз часто
бавя ведно

без огляду
на хмари
хтори ше нацагли
над спущени згужвани город

без огляду
на слунко
хторе пробуе през хмари
пребиц свойо ганьблїви зарї

perle**bez obzira**

bez obzira
na tvrde riječi
filmske dive
koja je upravo završila
svoju besjedu razmišljajući
o prekretnim stvarima
o prošlosti i sadašnjosti

bez obzira
na piskutav glas
pjegavog dječaka
koji prolazi
ulicom
dovikujući se
s drugom djecom
s druge strane ulice

bez obzira
na mačku i psa
koji se vrlo često
igraju zajedno

bez obzira
na oblake
koji su se nadvili
nad spuštenu zgužvani grad

bez obzira
na sunce
koje pokušava kroz oblake
probiti svoje stidljive zrake

и без огляду
на шицки подїї живота
гайзибан прешлосци
пришол до терашньосци
и швидко бежи
гу будучносци
жадюци цо скорей
сцигнуц на место
вичней шлєбоди
и любви

i bez obzira
na sve životne događaje
vlak prošlosti
stigao je u sadašnjost
i brzo hita
ka budućnosti
žudeći što prije
stići na mjesto
vječne slobode
i ljubavi

велічезна любов

жадам закончиц занавше з тобу
и зоз собу
хтора це цага за собу
и дзвига зоз блациска
до хторого непрерывно падаш

жадам прейсц
зоз єдного боку уліци на други
и не оглядац ше
на пожовкнуте лісце
прейдзених крочайох
заплюснутих з дижджовима капками
и раншей роси

жадам буц дошлідна
своім наздаваньом
же єдного дня будзе добре
справди шицко будзе добре
и ти будзеш добре
поумивани з чувствами
совисней и простей дражки
хтора це не будзе вецей нігда зоперац
у ришованю проблемох
хтори це вше цагаю далеко одо мне
и од самого себе

наздавам ше же и ти жадаш
присц цалком гу себе
и буц часц мойого воздзвигованя
гу совершеней глібини
любови велічезней
хтору несовершеним людзом
лем Бог дац може

veličanstvena ljubav

želim zavrišiti zauvijek s tobom
i sa sobom
koja te vuče za sobom
i diže iz kaljuge
u koju sve jednako padaš

želim prijeći
s jedne strane ulice na drugu
i ne okretati se
na požutjelo lišće
prijedenih koraka
zapljusnutih kišnim kapima
i jutarnje rose

želim biti dosljedna
svojim nadanjima
da će jednoga dana biti sve dobro
zbilja sve biti dobro
i ti ćeš biti dobro
oprano osjećajima
savjesne i proste staze
koja te neće više nikada sputavati
u rješavanju problema
koji te stalno vuku daleko od mene
i od samoga sebe

nadam se da i ti želiš
doći posve k sebi
i biti dio mogeg uzdizanja
k savršenoj dubini
ljubavi veličanstvene
koju nesavršenim ljudima
samo Bog može dati

граніци

дзе граніца
хтору биш сцел подцагнуц
и повесц досц
досц розцагованя моіх думкох
досц бавеня зоз моіма чувствами
досц гроженя и злоставяня

дзе поцагнуц граніцу
кед ше сцеш дац вецей
як цо други пита
кед можеш длужей робиц
як цо предвидзене
кед жадаш любиц
и кед то ніхто од тебе не гледа

довиріе остало вишиц
на фогашу будуцого наздаваня
же єдного дня
граніци буду правдиви
а любов на першим месце
живота єдноставного

granice

gdje je granica
koju bi htio podvući
i reći dosta
dosta je razvlačenja mojih misli
dosta je igranja s mojim osjećajima
dosta je prijetnji i zlostavljanja

gdje povući granicu
kada se želiš dati
više nego što drugi pita
kad možeš raditi duže
nego što je predviđeno
kada želiš voljeti
i kad to nitko od tebe ne traži

povjerenje je ostalo visjeti
na vješalici budućeg nadanja
da će jednog dana
granice biti istinite
a ljubav na prvom mjestu
života jednostavnoga

дакедишні гайзибани

гварели ми же тадзи
дакеди вожел гайзибан
же бул вше полни
и людзе у нїм як сардини
були нацискани

гварели ми же ше и ти
на тим гайзибану вожела,
же ши часто на ньго запожнела
гоч ши то не сцела

гварели ми
же гайзибани дакеди
не так часто вожели
часто и пожнели
а людзом то не завадзало
бо ше им часто
нігдзе не понагляло

од теди
часи ше пременели
людзе на гайзибану
ридше путую
кед гайзибан пожні
кондуктером ше грожа
гоч анї не знаю
дзе понагляю

nekadašnji vlakovi

rekli su mi da je ovuda
vlak vozio
da je uvijek bio pun
i da su ljudi u njemu kao sardine
bili natiskani

rekli su mi da si se i ti
u tom vlaku vozila
da si na njega često kasnila
iako to nisi htjela

rekli su mi
vlakovi nekada
nisu često vozili
često su kasnili
a ljudima to nije smetalo
jer im se često
nikuda nije žurilo

od tada
vremena su se promijenila
ljudi vlakom
rjeđe putuju
kada vlak kasni
kondukterima prijete
iako ni sami ne znaju
kamo žure

жадаш буц там дзе ши не

кед отвориш очи
видзиш цошка
на видогляду
швици ше
аж бліщи

кед завреш очи
чувствуеш свой слух
же це ище вше
не видал

жадаш заш лем
буц дзешка
дзе ши терз не

задумуеш як би було
кед би ци през облак
праве тераз
птичка улетла
и зашпивала
свой красни шпив

благодатне и веселе
най будзе шерцо твойо
пре шицки дарунки
незаслужени
хтори ши достала
так би то тота птичка
крашне шпивала
а вец
вец би ше нараз оглядла
з оком джмуркла
и нестала

želiš biti gdje nisi

kad otvoriš oči
vidiš nešto
na obzoru
svijetli
čak blješti

kad zatvoriš oči
osjećaš svoj sluh
još te uvijek
izdao nije

želiš ipak
biti negdje
gdje sada nisi

zamišljaš kako bi bilo
kad bi ti kroz prozor
upravo sada
ptičica uletjela
i zapjevala svoj
krasan poj

blagoslovljeno i veselo
nek bude srce tvoje
zbog svih darova
nezaslužениh
koje si dobila
tako bi ta ptičica
lijepo pjevala
a onda
naglo bi se okrenula
okom namignula
i nestala

нєприродна цихосц

превелька цихосц
чуц
дурканє шерца
пирханє власох
лєценє думкох

нєприродна цихосц
панує
челядз здихує
з плєцами сциска
и барз ше чудує

цо ше там
за брегом рихта
яка хмара тераз придзе
зоз каменцом
чи лєм з дижджом

нєприродна цихосц
панує
а челядз и далєй
здихує
и видихує

чи ше шме наздавац
же место хмарох
за гору слунко стої
хторе ше нічого нє бої
лєм чека же би го
челядз заволала
и мудро му место страху
ошмих подаровала

neprirodna tišina

prevelika tišina
čuju se
otkucaji srca
lepršanje kose
lutanje misli

neprirodna tišina
vlada
čeljad uzdiše
plećima stiska
i čudi se jako

što se tamo
iza brda valja
kakav oblak će stići
s ledom
ili samo kišom

neprirodna tišina
vlada
a čeljad i dalje
uzdiše
i izdiše

smije li se nadati
da umjesto oblaka
iza brda sunce stoji
koje se ničega ne boji
samo čeka da bi ga
čeljad zazvala
i mudro mu umjesto straha
osmjeh darovala

перли

розтаргли ше пацерки
и перли розлецели
на шицки страни швета
розсипали ше
и по морйох
и по рикох
и по озерох
розсипали ше
по побережйох
островох
континентох
по цалей жемовой кулі

кажда перла дзе спадла
пущела корень
и намножела ше
праве на тим месце

по цалим швецех
жию Руснаци
на каждим континенту
вшадзи зме розошати
ягод перли
зоз пацеркох
кед ше розсипали

зиходзимо ше
у мрийох
чувствуемо блізкосц
едних гу другим

perle

raskinula se ogrlica
i perle se razletjele
na sve strane svijeta
 razlile su se
 i po morima
 i po rijekama
 i po jezerima
 razlile su se
 po obalama
 otocima
 kontinentima
po cijeloj kugli zemaljskoj

svaka perla gdje je pala
 pustila je korijen
 i namnožila se
upravo na tom mjestu

po cijelom svijetu
 žive Rusini
na svakom kontinentu
 svuda smo razasuti
 kao perle
 s ogrlice
kad su se rasule

sastajemo se
 u mašti
osjećamo blizinu
jedni prema drugima

єдного дня
перли ше
на чудесни способ поздзиваю
и зашвица коло шії
мацери Рускинї

jednoga dana
perle će se
na čudesan način nanizati
i zasjati oko vrata
majke Rusinke

цми валалски уліци

запалели ше шветла на уліци
циганка рушела зоз жобраня
гу свойому кочу
и дому

пияніца
хтори ше
ані того дня не сцел напиц
плянтаюци ше погледал свой дом
свою шопу
у хторей часто перебувал

гдовица праве теди
заварла жалузії
и капурку пошла замкнуц
бо ноц приходзи

змирени уліци вошли до ноци
сцисли свойо перша
и задумано гледали
чи увидза ище дакого
чи даяки преходнік
дотхне зоз свою ногу
їх тварди дражки

можебуц и тота ноц будзе циха
лем ноцни цинї счиха
буду гледац чи остали даяки одрутки
же би засицели свойо празни жалудки

mračne seoske ulice

upalila su se svjetla na ulici
cigančica je krenula iz prošnje
ka svojim kolima
i domu

pijanac
koji se
ni ovoga dana nije htio napiti
posrćući potražio je svoj dom
svoju šupu
u kojoj je često boravio

udovica je upravo
zatvorila žaluzine
i kapiju pošla zaključati
jer noć dolazi

smirene ulice ušle su u noć
stisnule su svoje grudi
i zamišljeno tražile
hoće li još nekoga vidjeti
hoće li koji prolaznik
dotaknuti svojom nogom
njihove tvrde stazice

možda će i ova noć biti tiha
samo će noćne sjene potiho
tražiti je li ostalo negdje kakvih otpadaka
da bi zasitile svoje prazne želuce

мешац ше ошмихнул на небе весело
задзераюци ше до гвиздох
жадаюци же би шицким
хтори би можебуц сцели
по тей ноци ше прейсц
ошвицел голем кельо-тельо
цми валалски улїци

mjesec se osmjehnuo na nebu veselo
zadirkujući zvijezde
želeći svima
koji bi možda još htjeli
po noći proći
osvijetliti barem koliko toliko
mračne seoske ulice

ЦО ТО ЗА ШВЕТ

за брегами та и горами
єст єден чудесни швет
ніхто го не видзел
ніхто у нїм не бул
а велї го вельо раз описали
и о нїм шпивали

цо то за швет
яки людзе там биваю
од чого жию
на кого ше уповаю

то швет хтори можеш
спознац лем глібоко у себе
у своєї нукашньосци
швет без болю
и без слизох
без спокусох
и без бригох

за тим шветом велї
прешли велї километри
преплївали велї води
а не занли
анї не нагадали
закукнуц до своєї нукашньосци
посовитовац ше зоз совисцу
и рушиц по драги
хтора кед ше ю добре провадзи
приведзе чловека
до благосци
и до миру
миру зоз Богом
миру зоз чловеком
(братом и шестру)
миру зоз самим собу

što je to za svijet

iza brda pa i gora
ima jedan čudesan svijet
nitko ga nije vidio
nitko u njemu nije bio
a mnogi su ga puno puta opisali
i o njemu pjevali

što je to za svijet
kakvi ljudi tamo stanuju
od čega žive
i kome se nadaju

to je svijet koji možeš
spoznati samo duboko u sebi
u svojoj nutrini
svijet bez boli
i bez suza
bez kušnji
i bez briga

za tim svijetom mnogi su
mnoge kilometre prešli
preplivali puno voda
a nisu znali
niti su slutili
zaviriti u svoju nutrinu
savjetovati se sa savješću
i krenuti putem
koji ako ga se dobro prati
dovede čovjeka
do blagosti
i do mira
mira s Bogom
mira s čovjekom
(bratom i sestrom)
mira sa samim sobom

чловек нїзкого росту

чловек нїзкого росту
о́круцал ше
коло високих рошлїнох
хтори му були високо
високо понад главу

не були то стебла
орехох ягодох ядловцох
були то звичайни рошлїни
едней загради
хтору вон з любову
окоповал
и з ню ше кажди дзень
зєдиньовал

безкомпромисно знал
же му людзе буду
на шицким завидзиц
та ше вец скривал
поставал невидлїви

а вец єдного дня
наишол коло його загради
велїчезни коч
у нїм прекрасна дївица
задуманих очох
билих руках
чистого шерца
збачала нїзкого чловека
як вредно роби
застановела ше
посановала го
погласкала
и вилїчела рани
його души

čovjek niska rasta

čovjek niska rasta
okretao se
oko visokog raslinja
koje mu je bilo visoko
visoko iznad glave

nisu to bila stabla
oraha duda jele
bilo je to obično raslinje
jednoga vrta
koji je on s ljubavlju
okopavao
i s njim se svaki dan
sjedinjavao

beskompromisno je znao
da će mu ljudi
na svemu zavidjeti
pa se skrivao
nevidljiv postajao

a onda jednoga dana
naišla je kraj njegovog vrta
veličanstvena kočija
u njoj prekrasna djevica
zamišljenih očiju
bijelih ruku
čistoga srca
ugledala je niskog čovjeka
kako marljivo radi
zastala je
sažalila se
pomilovala
i izliječila rane
njegove duše

шлепа улїчка

знемирена душо
спокійно одпочивай
з поглядом
до будучносци
шлепей улїчки
хтора би и того року
сцела препатриц
людзе ей то
онєможлївою
и далей остава
шлепа
на концу городу
на драги хтора нїгде
не водзи

попонагляли пtiчки
попонагляли гушенїци
попонагляли цверчки
и други
мали створеня
населїц ше праве
до тей улїчки
хтора нїгде
не водзи
и праве ту
предлужели спокійно
своїо животи
ту на концу городу
у єдней улїчки
шлепей

slijepa ulica

uznemirena dušo
spokojno odmaraj
s pogledom
u budućnost
slijepa ulice
koja je i ove godine
htjela progledati
ljudi joj to
ne omogućavaju
i dalje ostaje
slijepa
na kraju grada
na putu koji vodi
nigdje

požurile su ptičice
požurile su gusjenice
požurili su cvrčci
i druga
mala stvorenja
nastaniti se baš tu
u tu ulicu
koja vodi
nigdje
i baš su tu
nastavili spokojno
svoje živote
tu na kraju grada
u jednoj ulici
slijepoj

жажда любови**вицерпени цинї**

пожовкнута фотографія
у моєї руки
боляца думка
на моєї душі
счарнети стебла
вигорени конари
з димом скапали

паленка праве почала чуриц
ей запах затровел
воздух мойого дзєцинства
а били пантліки на варгочох
остали пирхац
на витре преходносци

пол столїття
и кус вецей
назберали на себе
запах дарованя
здихованя
жертвованя
штири раз вецей
бо часто були
прициснути
згніти

на побережю стини
вицерпени цинї
и по костки
длугоки галїни

čežnja ljubavi

iscrpljene sjene

požutjela fotografija
u mojoj ruci
bolna misao
na mojoj duši
pocrnjela stabla
izgotjele grane
s dimom su nestale

rakija je upravo procurila
njen miris je zatrovao
zrak mojeg djetinjstva
a bijele mašne na pletenicama
ostale su vijoriti
na vjetru prolaznosti

pola stoljeća
i malo više
nakupile su na sebe
miris darovanja
uzdisanja
žrtvovanja
četiri puta više
jer su često bile
pritisnute
gnjile

na obali stijene
iscrpljene sjene
i po gležnjeve
dugačke haljine

гледам це

гледам твой погляд
по безконечних
драгох путешествия
хторе занавше прешло

гледам твоей руки
по мурах затрачених
у бурйовим витре
младей ранстей души

гледам твоею цело
без довирия
же го ище дакеди дотхнем
пре писк гайзибана
хтори пошол
и за собу зохабел дим
хтори ше швидко розишол
и злял
зоз боляцим воздухом
здихованя

tražim te

tražim tvoj pogled
po beskonačnim
puteljcima putešestvija
koje je zauvijek prošlo

tražim tvoje ruke
po zidovima izgubljenim
u olujnom vjetru
mlade ranjene duše

tražim tvoje tijelo
bez uvjerenja
da ću ga još ikada dotaknuti
zbog zvižduka vlaka
koji je otišao
i za sobom ostavio dim
koji se brzo razišao
i stopio
s bolnim zrakom
uzdisanja

жажда любви

слунко ледво пребивало свойо зарі
през густы цми чежки дижджово хмари
а дзивче притулело свою ніжну душу
гу уж порихтанім амрелом
же би зоз першима капками дижджу
була воздзвигнута бліжей гу Богови

з першима капками дижджу
душа ше воздзвиговала
вше висше и висше
гу закритим зарйом слунка
а вец ше по ніх
попендрала високо
до безконечней вселени
там гледала
и питала ше
чи ту дагдзе початок ей иснованя

док без амрела сциха ходзела
по розруцаних дражкох
закритих зоз дижджовку
у подартих ципелох
прешлосци здогадованя
а ей душа у фалаткох розруцана
по часточкох вселени
хтору лем Господ Бог
у можлівосци позберац
и спуциц назад
до ей ніжного
дзецинского
розчарованого цела
жадала и наздавала ше
щирей несебичней любви

čežnja ljubavi

sunce je jedva probijalo svoje zrake
kroz guste tmurne kišne oblake
a djevojčica je prislonila svoju nježnu dušu
k već spremljenim kišobranima
da bi s prvim kapima kiše
bila uzdignuta bliže Bogu

s prvim kapima kiše
duša se uzdizala
sve više i više
skrivenim zrakama sunca
a onda se po njima
popela visoko
u beskonačnost svemira
te tamo tražila
i pitala se
je li tu negdje početak njezinog postojanja

dok je bez kišobrana tiho hodala
po razbacanim stazama
pokrivenim kišnicom
u poderanim cipelama
prošlosti sjećanja
a njena duša u česticama razbacana
po dijelovima svemira
koju je samo Gospodinu Bogu
moguće skupiti
i spustiti natrag
u njeno nježno
dječje
razočarano tijelo
željela je i nadala se
istinskoj nesebičnoj ljubavi

жена

я не жадам буц
анї твоя винїца
анї твоя служнїца

я не жадам буц
зарно маку
у твоїм шерцу

я не жадам буц
дахто кого ше подроумюе
або дахто
кого ше не обачуе

жадам буц
того цо сом
жена
жена
хтора ма
насущну потребу
буц любена

любов доставац
любов давац
з любову жиц
з любову умерац

žena

ja ne želim biti
tvoj vinograd
niti tvoja sluškinja

ja ne želim biti
zrno maka
u tvojemu srcu

ja ne želim biti
netko koga se podrazumijeva
ili netko
koga se ne primjećuje

želim biti
ono što jesam
žena
žena
koja ima
nasušnu potrebu
biti ljubljena

ljubav dobivati
ljubav davati
s ljubavlju živjeti
s ljubavlju umirati

жувача

пошла сом купиц бомбони
а купела сом жувача

чи тарговец знал
чи ше забунел
не знам
але знам же
вельо того не мож пожувац
вельо того просто не мож преробиц
вельо того лем за виплювнуц
и за тїм ше не огляднуц

жувача зоз каждим закушеньом
вше меней сладки
вше меней смачни
и не вше єднак пахняци
а пахи розлични
вещей або меней
прицагуюци

по рану ше дзень позна
жадам ци же биш нешка
не достал жуваче

žvakaće

otišla sam kupiti bombone
a kupila sam žvakaće

je li prodavač znao
ili se zabunio
ne znam
ali znam da
puno toga ne može se sažvakati
puno toga nije probavljivo
puno toga je samo za ispljunuti
i za tim se ne okrenuti

žvakaće su sa svakim zagrizom
sve manje slađe
sve manje ukusne
i ne uvijek isto mirisne
a mirisi su različiti
više ili manje
privlačni

po jutru se dan poznaje
želim ti da danas
ne dobiješ žvakaću

заренко

вистата сом
вистата од роздумованя
вистата од патреня
вистата од писаня

вистатого попатрунку
на окуляри патрим
до ноци заренка
хторе пошате ище давно
а ключка му ище вше малючка
як кед би не жадало умрец
и дац нови плод класки
зоз веліма новима
велічезнима заренками
за будуци поколеня

вистато и помалючки
ище вше пуца свойо жилки
до плодней чарней жеми
хтора му сце дац моц
и одпочивок
за будуще царство
на брегу стаємносци
под каменковим небом
одпочинутей души

zrno

umorna sam
umorna od razmišljanja
umorna od gledanja
umorna od pisanja

umornog pogleda
kroz naočale gledam
u noć zrna
koje je posijano još davno
a klica mu je još uvijek malena
kao da ne želi umrijeti
i dati novi plod klasja
s novima mnogima
veličanstvenim zrnima
za buduće naraštaje

umorno i polagano
još uvijek pušta svoje žilice
u plodnu crnu zemlju
koja mu želi dati moć
i odmor
za buduće kraljevstvo
na brijegu stalnosti
pod svjetlo plavim nebom
odmorne duše

куцик

порядне гледаме правду
але ю не находзиме
жадаме ше насициц шмелосци
и вше лем сцекнеме
пробовали зме буц стабилни
але зме ше ознова ошлісли

можебуц зме пренаївно
прилапяли ситуації
за хтори нас ніхто не порихтал
на щери и квалитетни способ

под ногами нам знали буц жирячки
хтори зме не чувствовали
на правдиви способ
думали зме же так треба буц
и не одгадали зме прецо то так
щешліво зме ше счупели
у єдним куцику
не роздумуюци яки тот куцик

понеже зме у преходзе
и коло нас ест вельо куцики
до хторих бизме ше могли счупиц
але заш лем су не нашо
цудзи су

kutić

redovito tražimo pravdu
ali ju na nalazimo
želimo se nasititi hrabrosti
i uvijek jednako pobjegnemo
probali smo biti stabilni
ali smo se opet okliznuli

možda smo prenaivno
prihvaćali situacije
za koje nas nitko nije pripremio
na iskren i kvalitetan način

pod nogama su nam znale biti žeravice
koje nismo osjećali
na istinit način
mislili smo da tako treba biti
i nismo odgonetali zašto je to tako
sretno smo se šćućurili
u jednom kutiću
ne razmišljajući kakav je to kutić

budući da smo u prolazu
i oko nas ima puno kutića
u koje bismo se mogli šćućuriti
ali opet nisu naši
tuđi su

пробовац би голем з часу на час
найсц свой куцик
то не вше легко
и не вше дава потїху
и не вше ту сигурносц
дзекеди ше вимкне як карсцель
и вец зме знова на отвореним
на витре хтори нас ноши
на бок хтори сце

чи му то дошлебодзиме

probali bismo barem s vremena na vrijeme
pronaći svoj kutić
to nije uvijek lako
i ne daje uvijek utjehu
i nije tu uvijek sigurnost
ponekad se izmakne kao stolica
i opet smo na otvorenom
na vjetru koji nas nosi
na stranu koju hoće

hoćemo li mu to dopustiti

любим це

любим це
барз любим
твой попатрунок
хтори ше так ніжно спущує
на мойо власи
и стрета ше
зоз жренком ока
на бліщацей
и милей зарі цеплоти
посланей зоз вселени

любим це
кед твойо руки
облапяю и гласкаю
забути ніжносци младосци
скритей у пространствох
довирия младей жени

любим це
и кед твойо крочаї
поставаю вше цихши
аж и нечуйни
одходзаци зоз щесцом
раншей роси
криштального одбліску
на мегких чувствах
залюбеносци

volim te

volim te
jako volim
tvoj pogled
koji se nježno spušta
na moju kosu
i susreće se
sa zjenicom oka
na svjetlucavoj
i miloj zruci topline
poslane iz svemira

volim te
kad tvoje ruke
grle i miluju
zaboravljene nježnosti mladosti
skrivena u prostranstvima
povjerenja mlade žene

volim te
i kad tvoji koraci
postaju sve tiši
čak i nečujni
odlazeći sa srećom
jutarnje rose
kristalnog odbljeska
na mekim osjećajima
zaljubljenosti

МИЛИ МОЙ

вилеєм свою душу
на тварди бетон
роздрем свойо шерцо
на шмати витканей
зоз найфиншого памуку
розруцам свой розум
по пажицох знемиреносци

вещ скричим
не сцем так
не сцем так жиц
сцем жиц по чувствох
чувствох з нука
чувстох цо их чувствуем
у своєй души
у свиім шерцу
у своім розуме

не дам це
не дам це душо моя
ні за яки пенєж
не предам це
ні за яки пенєж
шерцо мойо
не будзе дуркац
за другого
ні за яки пенєж
мой розум ше не зармуци
бо пенєж преходни
а моя душа
мойо шерцо
мой розум
буду жиц

dragi moj

izlit ću svoju dušu
na tvrdi beton
razderat ću svoje srce
na haljini istkanoj
od najfinijeg pamuka
razbacat ću svoj razum
po livadama uznemirenosti

onda ću kriknuti
neću tako
neću tako živjeti
želim živjeti po osjećajima
osjećajima iz nutrine
osjećajima koje osjećam
u svojoj duši
u svome srcu
u svojem razumu

ne dam te
ne dam te dušo moja
ni za kakve novce
neću te prodati
ni za kakve novce
srce moje
neće kucati
za drugoga
ni za kakve novce
moj razum se neće ražalostiti
jer novac je prolazan
a moja duša
moje srce
moj razum
živjet će

жиц на вики
у тебе мили мой
у тебе
хтори ши непреходни
хтори ши ме не дал
и хторому сом була
вреднейша од шицкогo
злата на тим швецe

дзекуем ци мили мой
дзекуем ци
на таких красних обецункох
и верим
верим ци
як нікому по тeраз
и нікому од тeраз
бо ти мой
мили мой

živjet će vječno
u tebi dragi moj
u tebi
koji si neprolazan
koji me nisi dao
i kojem sam bila
vrednija od svega
zlata na ovome svijetu

hvala ti dragi moj
hvala ti
na tako lijepim obećanjima
i vjerujem
vjerujem ti
kao nikome do sada
i nikome od sada
jer ti si moj
dragi moj

МОЯ МАЦ

заглавок
мегки под главу
перина цепла на целу
сламняча полна зоз сламу
дава подполне упорище
кощом и мускулом

ноц жимска
ноц цепла

думаш
приповедам глупосци
але то анї не значне

значне кажде пирко
хторе мац до заглавка
и перини оскубала
до турбукох положила
же би своєї дзивки
ладу поскладала

ти то не почитуєш
то ше тебе шицко
подрозумное
але я знам
знам кельо ноци
моя мац не преспала
за мнє ше старала
же би ме
вєц
єдного дня
одадала

moja majka

jastuk
mekan pod glavom
perina topla na tijelu
slamarica puna slame
daje potpuni oslonac
kostima i mišićima

noć zimska
noć topla

misliš
pričam gluposti
ali to nije ni bitno

bitno je svako perce
koje je majka u jastuk
i perinu počupala
u inlet natiskala
da bi svojoj kćeri
miraz pripremila

ti to ne poštuješ
tebi se to sve
podrazumijeva
ali ja znam
znam koliko noći
moja majka nije spavala
za mene se starala
da bi me
onda
jednoga dana
udala

найвозвишенше служене

старика як дзецко
волали служба
широтка
без родичох
од малючка служел
було то преживйоване
нігда наплацене

слуга служи
робиц и заробиц
не грих
насуцна потреба

служиме шицки
и иншак
кед при хорому
през ноц не шпиме
кед ранетого повиєме
кед гладного накармиме
а жадного напоїме

служиц у любви
свойому ближньому
служене найвозвишенше

najuzvišenije služenje

starca kao dijete
zvali su slugić
siročće
bez roditelja
od malena je služio
bilo je to preživljavanje
nikada naplaćeno

sluga služi
raditi i zaraditi
nije grijeh
nasušna je potreba

služimo svi
i drugačije
kad kraj bolesnog
noću bdijemo
kad ranjenog previjemo
kad gladnoga nahranimo
a žednoga napojimo

služiti u ljubavi
svojemu bližnjemu
služenje je
najuzvišenije

облак прешлосци

патрим през облак прешлосци
споминаюци ше дньох
червеного пипиня
и желеней травки
од гускох скубаней
на чийх ше власкох
брамушки одпочивали
а ящурки викривйовали свого карки
напинаюци уха пре страх
у жимних косцох

мотиль
хтори ми злецел на плечо
замахал ище два раз зоз кридлами
и одлецел

белави хмари
претворели ше до шивих
почало гирмиц
ноц зменьовала дзень
але дзень ше зменїц не дал
крачал по сам виход мешаца
хтори з любову
облапел цали швет

prozor prošlosti

gledam kroz prozor prošlosti
sjećajući se dana
crvenih makova
i zelene trave
od gusaka čupkane
na čijim su se vlasima
mravi odmarali
a gušteri su svoje vratove iskrivljavali
napinjući uši zbog straha
u hladnim kostima

leptir
koji mi je sletio na rame
zamahnuo je krilima još dva puta
i odletio

modri oblaci
pretvorili su se u sive
počelo je grmjeti
noć je smjenjivala dan
ali dan se smijeniti nije dao
koračao je po sam izlazak mjeseca
koji je ljubavlju
zagrlio cijeli svijet

страцена ципелка

страцена ципелка
заглобела ше
помедзи два дески
велічезного коча
хтори вожел дівици
на принцово винчане
нігда забутей госцини

на високих стеблех
у конарох
дзе без кридлох
рідко хто може пойсц
и подзековац на ципелки
хтора не треба гевтим
хтори и так не ходза по жеми
але ше дзвигаю зоз кридлами
гу висотом небесним

дзвигаю ше пре виру
хтора им дава
потребне дружтвене посцигнуце
у часу зацметого розума
и прешвеченя
же ніяки други швет
не иснує ані ту блізка
ані дагдзе далєко
бо заварти розум
роздумує на свой єдинствени
огранічени способ

izgubljena cipelica

izgubljena cipelica
zaglavila se
između dvije daske
veličanstvene kočije
koja je vozila djevice
na prinčevu vjenčanje
nikada zaboravljenog pira

na visokim stablima
u granama
gdje bez krila
rijetko tko može otići
i zahvaliti na cipelici
koja i nije potrebna onima
koji i onako ne hodaju po zemlji
već se uzdižu krilima
k visinama nebeskim

uzdižu se zbog vjere
koja im daje
potrebno društveno dostignuće
u času zamračenog uma
i uvjerenja
da nikakav drugi svijet
ne postoji ni tu blizu
niti negdje daleko
jer zatvoren um
razmišlja na svoj jedinstven
ograničeni način

чаривна ноц

чаривна тота ноц
цо остала за нами
не повтори ше нігда
бо ей чаривносц недосцигуюца
звичайним смертельним людзом
хтори задумую же можу
забуц дацо таке велічезне
и повториц дацо цо забуте
док глібина чувствох и думкох
оставаю на поверхносци озера
ограніченого з копном малодушносци
гледаючи виход
як рика хтора чече
и уцека до моря любви
загарештована вода озера
одцека и прецека през
скрити жридла очом
хтори би сцели шицко видзиц
думкох хтори би сцели вше мац право
розуму хтори би сцел шицко знац
и чаривно пановац над остатками водох
хтори маю моц зламац гаци
розваляц здания
и чаривно ше бліщац
на слунку чаривней ноци

čarobna noć

čarobna ova noć
što je ostala iza nas
neće se ponoviti nikada
jer je njena čarobnost nedostižna
običnim smrtnim ljudima
koji zamišljaju da mogu
zaboraviti nešto takvo veličanstveno
ili ponoviti nešto zaboravljeno
dok dubine osjećaja i misli
ostaju na površini jezera
ograničenog kopnom malodušnosti
tražeći izlaz
kao rijeka koja teče
i ulijeva se u more ljubavi
zatvorena voda jezera
otječe i pritječe kroz
skriveno izvore očima
koje bi htjele sve vidjeti
misliva koje bi htjele uvijek pravo imati
razuma koji bi htio sve znati
i čarobno vladati nad ostatkom voda
koje imaju moć slomiti brane
razrušiti zdanja
i čarobno blještati
na suncu čarobne noći

чи мам право

чи мам право
це не любииц
прето же нам ше
роздумованя не складаю
и чи добре цагац на бок
гу гевтим цо ме
по плещу лупкаю
и зо мну исти думки маю

чи мам право
це ненавиdziц
кед ми гвариш
же добре не думам
и же крачам
по погришних драгох
чи ше вразиц
и здоганяц гевтих
цо як ти не думаю

чи мам право
це одруцуц
лем прето
же ши не як я
чи це прилапиц
бо ши ми шестра
гоч и така
цалком иншака

imam li pravo

imam li pravo
ne voljeti te
samo zato jer nam se
razmišljanja ne slažu
i je li dobro vući na stranu
k onima koji me
po ramenu tapšaju
i sa mnom iste misli imaju

imam li pravo
prezirati te
kada mi kažeš
da ne mislim dobro
i da hodam
krivim putevima
ili se vratiti
i sustizati one
koji ne misle kao ti

imam li pravo
odbaciti te
samo zato
jer mi nisi slična
ili te prihvatiti
jer si mi sestra
iako takva
skroz drukčija

Чудни швет

чи наисце
нет нікого
хто би ме одменел
лем teraz
раз у живоце
модліім помоц
и ей нет

шерцо ше ми
роздзера од жалю
не од жалю за дачим
цо би чловека нагнівало
але од жалю розчарованя
од жалю хтори водзи
до самосанованя

чи наисце
нет нікого
хто би подложел свойо плєцо
и помогнул

наисце дзекеди
швет барз чудни
без емпатії
и без чувствох за другога
гоч му тот други
вше добре робел

наисце швет
зна буц дзекеди барз
барз чудни

čudan svijet

zar zbilja
nema nikoga
tko bi me zamijenio
samo sada
jednom u životu
molim pomoć
i nje nema

srce mi se
razdire od žalosti
ne od žalosti za nečim
što bi čovjeka naljutilo
već od žalosti razočaranja
od žalosti koja vodi
u samosažaljenje

jel zbilja
nema nikoga
tko bi podmetnuo svoje rame
i pomogao

zbilja je ponekad
svijet jako čudan
bez empatije
i bez osjećaja za drugog
iako mu je taj drugi
uvijek činio dobro

zbilja svijet
zna biti ponekad jako
jako čudan

БИОГРАФИЯ

Любица Гаргай народжена 17. августа 1969. року у Петровцох. Школовала ше у Петровцох и Вуковаре, дзе закончила штредню тарговецку школу. През воєни часи дзелела судьбу вигнатих Вуковарчаньох, а до Вуковару ше врацела 2003. року дзе и нешка жиє.

Поезию почала писац ище як дзецко, а познейше знова предложела зоз писаньом. Длуго писала лем за одроснутих, а у штредних роках живота почала писац и за дзеци. Пише лем по руски.

Писні ей по тераз обявени у двох антологийох поезиї „Поезия и проза Русиных и Украинцох у Горватскей“ хтора вишла у Вуковаре (2000) и „Русински ренесанс“ обявеной у Мадярскей (2008). Союз Русиных Републики Горватскей видал ей штири самостойни збирки поезиї. За одроснутих то збирки „Рускей писні“ (2008) и „Немирни погляд“ (2018), а за дзеци „Чаривна лабдошка“ (2017) и „На гайзибану до вселени“ (2022). Написала и монографию 50 роки Културно-уметничкогo дружтва „Осиф Костелник“ Вуковар хтора обявена 2021. року.

BIOGRAFIJA

Ljubica Harhaj rođena je 17. kolovoza 1969. godine u Petrovcima. Školovala se u Petrovcima i Vukovaru gdje je završila srednju trgovačku školu. Tijekom Domovinskog rata dijelila je sudbinu protjeranih Vukovaraca, a u Vukovar se vratila 2003. godine gdje živi i danas.

Poeziju je počela pisati još u dječjem uzrastu, nastavila je i kasnije. Dugo je pisala samo poeziju za odrasle, a u srednjim godinama počela je pisati i za djecu. Piše samo na rusinskom jeziku.

Pjesme su joj do sada objavljene u dvije antologije „Poezija i proza Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj“ koja je objavljena u Vukovaru (2000.) i „Rusinska renesansa“ objavljena u Mađarskoj (2008.). Savez Rusina Republike Hrvatske izdao joj je četiri samostalne zbirke poezije. Za odrasle to su zbirke „Rusinskoj pjesmi“ (2008.) i „Nemirni pogled“ (2018.), a za djecu „Čarobna loptica“ (2017.) i „Vlakom u svemir“ (2022.). Napisala je i monografiju „50 godina Kulturno-umjetničkog društva „Osif Kostelnik“ Vukovar“ koja je objavljena 2021. godine.

РЕЦЕНЗИЯ

Збирка поезії „ПЕРЛИ“ рускей поетеси Любци Гаргай пята по шоре, а наменена публики одрослих читетльох.

Уж у самим наслови обачуеме значну символику хтора ше поступне будзе вчитовац цеком читаня.

Доминантни чежки фарби и цми, песимистични, на хвильку и цинични тони. Медзитим, шицки писні закончую з виру до лепшого ютра, операючи ше на Христа як на централну фигуру ей живота.

Ключни слова збирки: прешлосц, цихосц, душа, думки, небо.

Цо ше дотика композиції, писні поскладани по циклуcox:

1. Город през час
2. Яки є вельки
3. Чловекова ешень
4. Перли
6. Жажда любви

У тих писньох поетеса приноши цалу драму людского живота, приказує чежки живот горватского человека, указує на застараносц пре неизвесну будучносц и бунт пре чежку воєну стварносц.

У ніх приходзи до вираженя авторков особни рост; так на хвильки прегваря зоз перспективи розбавеного дзивчеца оживуюци щешліви хвильки родного валала и родимого краю преїг дзивоцких снох и обчекованьох, одкриваючи шицки заблуди мледосци и боль невыполнетих обчекованьох, цо окремно обачліве у писньох женскей тематики; шицко по найпесимистичнейши писні у хторих указує на трагедию модерного человека и неможлівосц втворйованя людскей комуникації. Вона прегваря о боляцих пробованьох человека же би обдумал живот и одкрил свой циль, источашне понукаючи ришенє хторе вона видзи у Богови.

RECENZIJA

Pjesnička zbirka „PERLE” rusinske spisateljice Ljubice Harhaj 5. je po redu, a namijenjena je odrasloj populaciji čitatelja.

Već u samom naslovu uočavamo značajnu simboliku koja će se postupno iščitavati tijekom čitanja.

Dominiraju teške boje i mračni, pesimistični, na trenutke i cinični tonovi. Međutim, sve te pjesme završavaju vjerom u bolje sutra, oslanjajući se na Krista kao centralnu figuru njenoga života.

Ključne su riječi zbirke: prošlost, tišina, srce, duša, misli, nebo.

Što se kompozicije tiče, pjesme su raspoređene po ciklusima:

1. Grad kroz vrijeme
2. Kako je velik
3. Čovjekova jesen
4. Perle
5. Čežnja ljubavi.

U tim pjesmama pjesnikinja donosi cjelokupnu dramu ljudskog života, prikazuje mukotrpan život hrvatskog čovjeka, iskazuje zabrinutost zbog neizvjesne budućnosti i bunt zbog grube ratne stvarnosti.

U njima dolazi do izražaja i autoričin osobni rast; tako da na trenutke progovara iz perspektive zaigrane djevojčice oživljavajući sretno trenutke rodnog sela i zavičaja, preko djevojačkih snova i očekivanja razotkrivajući sve zablude mladosti i bol neispunjenih očekivanja, što je posebno vidljivo u pjesmama ženske tematike; sve do najpesimističnijih pjesama u kojima razgolićuje tragediju modernog čovjeka i nemogućnost ostvarenja ljudske komunikacije. Ona progovara o bolnim pokušajima čovjeka da osmisli život i otkrije svoju svrhu, istodobno nudeći rješenje koje ona vidi u Bogu.

Glavne su značajke zbirke: domoljublje, kozmopolitizam, pacifistička idejna orijentacija i kristocentričnost.

Главни характеристики збирки: родолюбивосц, космофилем, пацифистична идейна ориентация и христоцентричност.

По моци вигварених словох виражую ше щлїдујуци писнї: „Змарзнути думки“, „Мили мой“, „Не старай ше“, „Час одходу“, „У цмоти“, „Шлепа улїчка“ ...

За розумене вкупней збирки ключна писня „Перли“ по хторей збирка и наволана. Розсипани перли у ствари символизую Руснацох хтори ше як писок розсипали ширцом швета, источашне розсипани и повязани, розлучени и злучени, а тото цо их вяже то идея припадносци духовному корпусу руского народу и на концу корпусу Исуса Христа.

Рецензент:

Нина Салатович, проф.

(На руски преложела Вера Зелинац)

Po snazi izgovoreni riječi ističu se sljedeće pjesme: „Zaleđene misli”; „Dragi moj”;

„Ne brini”; „Vrijeme odlaska”; „U tami”; „Slijepa ulica”...

Za razumijevanje cjelokupne zbirke ključna je pjesma „Perle” po kojoj je zbirka i dobila ime. Rasute perle zapravo simboliziraju Rusine koji su se poput pijeska rasuli po cijelome svijetu, istodobno i rasuti i povezani, razdvojeni i spojeni, a ono što ih veže jest ideja pripadnosti duhovnom korpusu rusinskoga naroda i u konačnici korpusu Isusa Krista.

Recenzent:

Nina Salatović, prof.

Змист

город през час

город през час	4
и того року	6
остатні дні	8
примире	10
сама сом	12
стало ше єдного дня у вуковаре	14
час одходу	18
У цмоти	22

яки вельки

вояцки чижми	24
жадам припадац Тебе	26
жадам славиц	30
кед бизме знали	32
вилія на валале	36
не старай ше	38
одход гу добрим людзом	40
паломніки	44
Ти ме вше розумела	46
яки вельки	50

чловекова єшень

дакедишні кирбаї	54
два любви	58
змарзнути думки	62
мирица	64
останьме там дзе зме	66
тополі	70
цо то за сон	72
червено-желена смужка	76
чловекова єшень	78

Sadržaj

grad kroz vrijeme

grad kroz vrijeme	5
i ove godine	7
posljednji dani	9
primirje	11
sama sam	13
dogodilo se jednoga dana u vukovaru	15
vrijeme odlaska	19
U tami	23

kako je velik

vojničke čizme	25
želim pripadati Tebi	27
želim slaviti	31
kad bismo znali	33
badnjak na selu	37
ne brini	39
odlazak dobrim ljudima	41
hodočasnici	45
Ti si me uvijek razumjela	47
Ti si me uvijek razumjela	51

čovjekova jesen

nekadašnji kirbaji	55
dvije ljubavi	59
zaleđene misli	63
oborak	65
ostanimo gdje jesmo	67
jablanovi	71
što je to za san	73
crveno-zelena crtica	77
čovjekova jesen	79

перли

без огляду	80
велічезна любов	84
граніци	86
дакедишні гайзибани	88
жадаш буц там дзе ши не	90
неприродна цихосц	92
перли	94
цми валалски уліци	98
цо то за швет	102
чловек нізкого росту	104
шлепа улічка	106

жажда любови

вицерпени цині	108
гледам це	110
жажда любови	112
жена	114
жувача	116
заренко	118
куцик	120
любим це	124
мили мой	126
моя мац	130
найвозвишенше служене	132
облак прешлосци	134
страцена ципелка	136
чаривна ноц	138
чаривна ноц	140
чудни швет	142
Биография	144
Рецензия	146

perle

bez obzira	81
veličanstvena ljubav	85
granice	87
nekadašnji vlakovi	89
želiš biti gdje nisi	91
neprirodna tišina	93
perle	95
mračne seoske ulice	99
što je to za svijet	103
čovjek niska rasta	105
slijepa ulica	107

čežnja ljubavi

iscrpljene sjene	109
tražim te	111
čežnja ljubavi	113
žena	115
žvakaće	117
zrno	119
kutić	121
volim te	125
dragi moj	127
moja majka	131
najuzvišenije služenje	133
prozor prošlosti	135
izgubljena cipelica	137
čarobna noć	139
imam li pravo	141
čudan svijet	143
Biografija	145
Recenzija	147

